

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 13 ΦΥΛΛΟΥ
ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,
(15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1952)
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ,
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Γίνεσθε οὖν φρόνιμοι· ως οἱ ὅφεις καὶ ἀκέραιοι·
ώς αἱ περιστεραῖ.»
(Ματθ. i' 16)

"ΔΙ' ΑΥΤΟ ΕΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΗΜΕΝ,,

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀναπτυχθέντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς οραδιοφωνικῆς μεταδόσεως τῆς κυριακῆς λειτουργίας συνάγεται διὰ αὗτη γίνεται ἀποκλειστικῶς διὰ μόνους τοὺς ἔνεκα ἀσθενείας καὶ εὐλόγου ἀπονοίας μὴ δυναμένους νὰ παρίστανται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, πάντες δ' οἱ ὑγιῶν ἔχοντες διφεύλους ἔξαπαντος νὰ ἐκκλησιάζωνται, διότι, ἄλλως, εἶνε ἐντελῶς ἀμέτοχοι τῶν σωτηριωδῶν ἀπὸ τῆς θείας μυσταγωγίας ἀγασμάτων.

Ἡ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἐμφάνισις τοῦ θέματος τούτου προεκάλεσε πολλὰς ἐπιστολὰς ἐκ τοῦ ἐφημεριακοῦ σώματος, αἱ πλεῖσται τῶν δοπίων τάσσονται ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς διὰ τοῦ οραδιοφώνου μεταδόσεως τῆς λειτουργίας, λόγῳ τοῦ διὰ μερικοὶ ἡ καὶ ἴκανοὶ ταβερνόβιοι χριστιανοὶ κατὰ τὴν ὧδαν τῆς λειτουργίας προτιμοῦν νὰ τὴν ἀκούσουν ἀπὸ τὰ οραδιόφωνα τῶν ταβερνῶν καὶ τῶν καφενείων.

Τὸ ζήτημα τῆς ὁριστικῆς διακοπῆς τῆς μεταδόσεως εὐνόητον διὰ ἀνάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ δοπία πάντως διὰ τοὺς προμηνυμονευθέντας λόγους εἴτε πρωτοβούλως τὴν εἰσηγήθη, εἴτε ἀπλῶς τὴν ἐνέκρινεν. Ἡ εἰς τὰ προηγούμενα φύλλα τοῦ «Ἐφημερίου» σχετικὴ ἀρδορογραφία ἔλαβεν ὑπὸ δύψιν τὸ πρᾶγμα ὃς ἔχει σημερον, ἐφ' ὅσον δηλαδὴ ἡ μετάδοσις γίνεται τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ διετυπώθη ἡ γνώμη, διτι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν οἱ προτιμῶντες νὰ ἀκούσουν τὴν λειτουργίαν ἀπὸ τὰ οραδιόφωνα τῶν καφενείων, δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ τρόπου «μεταφέρεται ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ταβέρναν», αἱ ἐκκλησίαι εἶναι περιτταί, ἐπομένως πρέπει νὰ ἀνακοπῇ ἡ ἀνέγερσις τῶν καταστραφέντων ναῦν, ἡ καὶ νὰ κλεισθοῦν οἱ ὑπάρχοντες, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ θὰ ἐρημωθοῦν.

*

Ἡ διόρθωσις τοῦ κακοῦ εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ διὰ δύο

μέσων, ἐκ τῶν διποίων τὸ μὲν ἐν εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κράτους, τὸ δὲ ἄλλο εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων αὐτῶν τῶν ἐφημερίων.

Τὸ πρῶτον εἶνε ἡ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τῆς κυριακῆς ἀργίας.

Λαμβανομένου ὑπ’ ὅψιν ὅτι κατὰ τὰς ὥρας τῆς κυριακῆς λειτουργίας εὐρίσκονται ἀναφανδὸν ἀνοικτὰ καφενεῖα, ταβέρναι, κουρεῖα κτλ., τίθενται δὲ εἰς λειτουργίαν τὰ οραῖοφωνά των διὰ τοὺς ἐλευθέρως συχνάζοντας εἰς αὐτά, ὁ περὶ κυριακῆς ἀργίας νόμος οὗτος φαίνεται ὅτι δὲν τηρεῖται εἰς ὅλας τὰς περιφερείας τοῦ κράτους, εἴτε ἀπὸ ἀμέλειαν, εἴτε ἀπὸ ἀποροσεξίαν τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν. Νὰ ἐφαρμοσθῇ, λοιπόν, αὐστηρῶς δὲ νόμος καὶ νὰ ἐπακολουθήσουν κυρώσεις κατὰ τῶν παραβατῶν, δόπτε οἱ θαμῶνες τῶν καφενείων, εὐρίσκοντες αὐτὰ κλειστά, θὰ ἀναγκάζωνται νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν λειτουργίαν «μὲ τὸ στανιό».

Ἄλλα αὐτὸν μέσον εἶνε ἀντίθετον πρὸς τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα. Εἰς τὸν κύκλον τῆς θρησκείας, καὶ μάλιστα τῆς χριστιανικῆς, οὐδεμίαν θέσιν ἔχει δὲ νομικὸς καταναγκασμός. Ἀστυνομία καὶ λειτουργία εἶνε ἐντελῶς ἀσυμβίβαστα. Ἐκκλησιασμὸς ὑπὸ τὴν πίεσιν νόμου καὶ μέτρων ἀστυνομικῶν ἀποβάλλει κάθε ἀξίαν διὰ τὸν συνεπέια καταναγκασμοῦ λειτουργούμενον. Βίᾳ ἔξωτερηκή καὶ θρησκευτικὸν καθῆκον εἶνε ξένα πρὸς ἄλληλα. Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ πᾶσα ἐκδήλωσίς του εἶνε ἐλεύθερα καὶ ἀβίαστα, εἶνε ἀπόρροια ἐλευθέρας βουλήσεως, «εἴ τις θέλει» εἶπεν δὲ Κύριος. Ἐπομένως δὲ ἐκκλησιασμός, ὃς θρησκευτικὸν τοῦ χριστιανοῦ, κάθε χριστιανοῦ, καθῆκον, τότε μόνον λογίζεται ὃς πραγματικὴ ἀρετὴ τοῦ χριστιανοῦ, δταν πηγάζῃ καὶ ἐκτελήται ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν προαιρεσίν του. Ἀκούει τὴν πρόσκλησιν τῆς καμπάνας, θέλει νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ συμπροσευχῇ καὶ συναγιασθῇ μὲ τοὺς ἀδελφούς του,—καὶ πηγάνει ἀδιαφορῶν ἀντίπαρχουν νόμοι καὶ ἀστυνομίαι καὶ ἀπαγορεύσεις καὶ κλειστὰ ἡ ἀνοικτὰ κέντρα. Τότε καὶ μόνον ἔχει ἀξίαν ἡ μὲ τοὺς ἄλλους κοινὴ ἐν τῷ ναῷ προσευχὴ του.

*

Ἀπομένει, λοιπόν, τὸ ἄλλο μέσον, καὶ αὐτὸν ἀνάγεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐφημερίου, ἀποτελοῦν ἐπιβεβλημένυν καθηκόν του. Τὸ κακὸν τοῦ ἀνοικτοῦ οραῖοφώνου,

«Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ δηνομά μου». (Ματθ. ι' 22)

κατὰ τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας, καὶ τῆς ὑπὸ ὑγιαινόντων χριστιανῶν ἀκροάσεώς της εἴτε μέσα εἰς καφενεῖα, εἴτε δπουδήποτε ἀλλαχοῦ, θὰ θεραπευθῇ μόνον ἀπὸ τὸν ἐφημέριον, ἔχοντα καθῆκον νὰ διαφωτίσῃ τοὺς χριστιανούς του, ὥφ' δ πνεύμα ἔξετέθη εἰς τὰ προηγηθέντα ἀρθρα τοῦ «Ἐφημερίου». «Ο λαὸς δ Ἑλληνικὸς εἶνε εὐσεβὴς κατὰ βάθος καὶ πειθαρχεῖ εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ καλοῦ του ἐφημερίου, δταν μάλιστα βλέπῃ τὸν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν του ἔνθεον ζῆλον. «Ο παπᾶς τὸ εἴτε» —λέγει δ ἐνορίτης του. «Ο κατορθώσας νὰ κερδήσῃ τὴν ὑπόληψιν, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἔκτιμησιν τῶν χριστιανῶν του ἐφημέριος θὰ ἐπιβληθῇ μὲ τὸ κυρός του καὶ ἀσφαλῶς θὰ τὸν πείσῃ δταν, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἐν λόγῳ ἀρθρων, ἀναπτύξῃ εἰς αὐτοὺς τὰς ἐκτενείσας ἀληθείας μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς εἱλικρινείας, τοῦ ἐνδιαφέροντος, τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς πιστούς του. «Ἐλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ, ἐργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ», ἐπιτάσσει εἰς τοὺς πνευματικοὺς ποιμένας δ ἀπόστολος Παῦλος. «Ετσι «πληροφορεῖ τὴν διακονίαν του» δ πιστὸς εἰς τὸ καθῆκόν του ἐφημέριος. Τό : «Ἄφου ἀκούνησην τὴν λειτουργίαν ἀπὸ τὸ οραδιόφωνον, νὰ μὴ κτίζωνται ἐκκλησίαι, νὰ κλεισθοῦν καὶ αἱ ὑπάρχουσαι, νὰ ἀπαγορευθῇ τὸ οραδιόφωνον ἀστυνομικῶς, νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ κυριακὴ ἀργία», —εἶνε αἱ εὔκολοι, ἀλλὰ καὶ ἀκρως ἐπιζήμιοι θρησκευτικῶς λύσεις.

«Οχι, ἀναφωνεῖ φίλος ζηλωτῆς ἐφημέριος. Νὰ ἐπιδιώξω μεν τὴν δυσκολωτέον, ἀλλὰ καὶ τὴν μόνην σωτηριώδην. Ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν ἐνοριτῶν μας οἱ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπολωλότες καφενόβιοι τοῦ οραδιόφωνου; Ἀποφεύγουν μήπως ἄλλοι χριστιανοί μας τὸν ὀφειλόμενον ἐκκλησιασμὸν καὶ, ἐνῷ εἶνε ὑγιεῖς, ἀρκοῦνται νὰ ἀκούνησην τὴν λειτουργίαν ἀπὸ τὸ οραδιόφωνον εἰς τὰ σπίτια των; Νὰ τὸν κυνηγήσωμεν οἱ ἐφημέριοι νὰ τρέξωμεν νὰ τοὺς εὑρωμεν, νὰ τοὺς καλέσωμεν πρὸς διαφωτίσιν, νὰ τὸν πείσωμεν μὲ τὰ ἐπιχειρήματα τῆς δρθῆς διδασκαλίας, νὰ τὸν φιλοτιμήσωμεν νὰ μὴ αὐτοαφοροῦζωνται, νὰ κοπιάσωμεν, νὰ ἐπιμείνωμεν, νὰ ἔξαντληθῶμεν ὑπὲρ αὐτῶν, ἔως δτου νὰ τοὺς κάμωμεν νὰ ἀγαπήσουν τὴν ἐκκλησίαν των.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀπόστολή μας, δι' αὐτὸν ἐχειροτονήθημεν».

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

«Ο δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται».

(Ματθ. 1' 22)

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ (*)

Τοῦ ἀοιδίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ορθῶς δὲ παρετηρήθη ὅτι καὶ ἡ προσευχὴ δέον νὰ θεωρηθῇ διὰ τὸν μέλλοντα ποιμένα οὐ μόνον ὡς μέσον αἰτήσεως πρὸς ἐπίτευξιν χαρισμάτων παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς σκοπὸς τοῦ βίου αὐτοῦ καὶ τῶν τάσεων. "Ἔχει δὲ ἀνάγκην ν' ἀποκτήσῃ δὲ ἵερενς καὶ ποιμὴν τὸ θεῖον δώρημα καὶ χάρισμα τῆς προσευχῆς, ἵνα μὴ ἡ διακονία αὐτοῦ ἀποβῆ ἔνη πρὸς αὐτὸν καὶ φευδῆς, μὴ στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ καὶ γνησίας διαθέσεως, μὴ ἐκπηγάζουσα ἐξ δλοκλήρου ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ πούμνιον καὶ τῆς πλήρους αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν συνταυτίσεως. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παρασκευάζεται πρὸς τὴν διακονίαν αὐτοῦ, ὡς παρασκευάζονται ἄλλοι ἀνθρώποι πρὸς ἄλλα ἔργα καὶ ἐπαγγέλματα, χάριν δόξης ἢ κέρδους καὶ ὠφελείας, παρασκευάζεται ἵνα καταστῇ ποιμὴν μισθωτὸς «δοξαρίου δυστήνου τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀποδίδων» (Π. 31,596).

Οπως μὴ τοῦτο γένηται, ἀνάγκη ἵνα δὲ ἵερενς παρασκευασθῇ πρὸς τὴν ἀναδοχὴν τῆς ποιμαντικῆς διακονίας ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τοῦ ὑψούς καὶ τοῦ θείου μεγαλείου τοῦ ἔργου, δπερ μέλλει νὰ ἐπιτελέσῃ, ὡς χειραγωγὸς τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἡμικήν αὐτῶν τελείωσιν καὶ σωτηρίαν καὶ θύτης τοῦ μεγάλου θύματος ἄξιος, πρότερον αὐτὸς ἑαυτὸν παραστήσας λατρείαν εὐάρεστον τῷ Θεῷ. «Ταῦτα οὖν εἰδώς, λέγει περὶ ἑαυτοῦ δὲ Ἱερὸς Γρηγόριος Θεολόγος, ἐγὼ καὶ ὅτι μηδὲν ἄξιος τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ θύματος καὶ ἀρχιερέως, δστις μὴ πρότερον παρέστησε τῷ Θεῷ θυσίαν ζῶσαν ἀγίαν μηδὲ τὴν λογικὴν λατρείαν εὐάρεστον ἐπεδείξατο, μηδὲ ἔθυσε τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέσεως καὶ πνεῦμα συντετριμμένον, ἥν μόνην δι πάντα δοὺς ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν θυσίαν, πῶς ἔμελλον θαρρῆσαι προσφέρειν αὐτῷ τὴν ἔξωθεν, τὴν τῶν μεγάλων μυστηρίων ἀντίτυπον; ἦ πῶς ἵερέως σκῆμα καὶ ὅνομα ὑποδύεσθαι, ποὶν διστοις ἔργοις τελειώσαι τὰς κεῖρας; ποὶν τὸν διφθαλμὸν ἔθίσαι βλέπειν ὑγιῶς τὴν κτίσιν καὶ εἰς θαῦμα μόνον τοῦ κτίσαντος, ἀλλὰ μὴ ζημίαν τοῦ πλάσματος; ποὶν τῇ παιδείᾳ Κυρίου ἵκανῶς ἀνοιγῆναι τὰ δτα καὶ προστεμῆναι μοι ὁτίον μὴ βαρέως ἀκούειν δυνάμενον, ἀλλ' ἐνώτιον χρυσοῦν σαρδίῳ πολυτελεῖ δε-

(*) Συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ σελ. 94.

«Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐκάλεσαν, πολλῷ μᾶλλον τοὺς οἰκιακούς αὐτοῦ;»

(Ματθ. i' 25)

θῆναι, λόγον σοφοῦ εἰς οὓς εὐήκοον; ποὶν τὸ στόμα, τὰ χεῖλη, τὴν γλῶσσαν, τὸ μὲν ἀνοιγῆναι καὶ ἐλκῦσαι πνεῦμα, ἢ πλατυνθῆναι καὶ πληρωθῆναι τῷ πνεύματι λαλουμένων μυστηρίων τε καὶ δογμάτων· τὰ δὲ αἰσθήσει θείᾳ, κατὰ τὴν σοφίαν εἰπεῖν, δοθῆναι, προσθείην δ' ἄν δι τοι καὶ ἐν καιρῷ λυθῆναι· τὴν δὲ πλησθῆναι ἀγαλλιάσεως, καὶ θείας μελφδίας γενέσθαι πλήκτρον, ἔξεγειρομένην τῇ δόξῃ συνεξεγειρομένην δρόῳον, καὶ μέχρι τοῦ κολλυθῆναι τῷ λάρυγγι κάμνουσαν; ποὶν ἐπὶ πέτραν στῆναι τοὺς πόδας μου, καταρτισθέντας ὡς ἐλάφων, κατευθυνθῆναι μοι τὰ κατὰ Θεὸν διαβήματα, μὴ παρ' ὅλιγον μὴ δ' ὅλως ἐκχεόμενα; ποὶν ἄπαν μέλος ὅπλον γενέσθαι δικαιοσύνης καὶ ἀποθέσθαι πᾶσαν νεκρότητα καταποθεῖσαν ὑπὸ τῆς ζωῆς καὶ ὑποχωρήσασαν τῷ πνεύματι; τίς μήπω τοῖς ἀγνοῖς καὶ πεπυρωμένοις τοῦ Θεοῦ λογίοις καεὶς τὴν καρδίαν ἐν τῷ διανοιγῆναι αὐτῷ τὰς Γραφὰς μηδὲ ἀπογραφάμενος αὐτὰ τρισσῶς ἐπὶ πλάτους τῆς καρδίας ὥστε νοῦν ἔχειν Χριστοῦ· μηδὲ τῶν τοῖς πολλοῖς ἀροάτων, ἀποκύφων καὶ σκοτεινῶν θησαυρῶν· εἴσω γενόμενος, ὥστε τὸν ἐν αὐτοῖς κατοπτεῖσαι πλοῦτον καὶ ἀλλούς πλουτίζειν δύνασθαι, πνευματικὰ συγκρίνων πνευματικοῖς; Τίς μήπω θεωρήσας, ὡς θεωρεῖν ἀξιον τὴν τερπνότητα Κυρίου καὶ ἐπισκεψάμενος τὸν ναὸν αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ γενόμενος ναὸς Θεοῦ ζῶντος καὶ ζῶν κατοικητήριον Χριστοῦ ἐν πνεύματι; τίς μήπω σχολάσας μηδὲ μαθὼν λαλεῖν Θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἔτι νήπιος δὲν, ἔτι τρεφόμενος γάλακτι, ἔτι τῶν οὐκ ἀριθμουμένων ἐν τῷ Ἰσραὴλ, οὐδὲ καταλεγομένων εἰς Θεοῦ παράταξιν, μήπω τὸν Χριστοῦ σταυρὸν δῶς ἀνὴρ αἰρειν δυνάμενος, μήπω μηδὲ ἀλλο τι μέλος δῶν ἵσως τῶν τιμιωτέρων ἔπειτα εἰς κεφαλὴν καταστῆναι Χριστοῦ πληρώματος δέξεται χαίρων καὶ προσθυμούμενος; Οὐκ ἔμοι γε κριτῆ καὶ συμβούλῳ, ἀλλ' οὗτος ὁ φόβων μέγιστος, οὗτος δὲ κινδύνων ἔσχατος παντὶ τῷ συνιέντι καὶ τοῦ κατορθουμένου τὸ μέγεθος καὶ τῆς διαμαρτίας τὸν δλεθρον» (Π. 35,497. 2068). Ἀδύνατον ἀληθῶς σαφέστερον καὶ ἀκριβέστερον νὰ παρασταθῆ ἡ ἀνάγκη τῆς προπαιδείας καὶ προπαρασκευῆς τοῦ ποιμένος τῆς Ἔκκλησίας. «Οτι δὲ καὶ πείρας οὗτος ἔχει ἀνάγκην ποὶν ἢ εἰς τὴν ἰερατικὴν διακονίαν ἀποκατασταθῆ εἶνε αὐτόδηλον (Π. 35,441). Ταύτην δύναται ν' ἀποκτήσῃ μὴ διὰ μᾶς προβιβαζόμενος εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ προασκούμενος ἐν ἐνίκαστῳ αὐτῶν καὶ προγυμναζόμενος (Π. 78, 696). Βαθεῖα δὲ

«Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖνας.» (Ματθ. ι' 28)

ἀπαιτεῖται μελέτη κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἱερω-
σύνης καὶ ἔξετασις τοῦ παρελθόντος, ἵνα ὁ ποιμὴν προκαθοίσῃ
τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ δρᾶσιν, ὡς ἀνθρωπὸς ὑρισμένων πεποιθή-
σεων καὶ ἰδεῶν, πρὸς ὧδισμένον κατατείνων σκοπόν.

Πρὸς τοιαύτην θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν προπαρασκευὴν
τὰ μάλιστα συμβάλλονται αἱ Ἱερατικαὶ καὶ θεολογικαὶ σχολαί, δι’
ῶν ἐπιδιώκεται ὁ προκαταρτισμὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποιμένων
διὰ τῆς ὑπὸ αὐτῶν ἀποκτήσεως γνώσεων καὶ πεποιθήσεων ἀνα-
λόγων, ἀγάπης καὶ ἔνθυσιασμὸς πρὸς τὴν ποιμαντικὴν διακο-
νίαν, ζῆλος ὑπὲρ τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς ἰδέας, μόρφωσις τοιούτου
ἡθικοῦ χαρακτῆρος, ὡστε τὰ πάντα πάντοτε ἐν τῇ δράσει αὐτῶν
νὰ ἔξετάξωσιν ἀπὸ θρησκευτικῆς μόνον ἀπόψεως καὶ τὰ πάντα
ἐν αὐτοῖς, εἴτε ἐν λόγοις εἴτε ἐν ἔργοις, νὰ πηγάξωσιν ἐκ τῆς
ἀκραδάντου πίστεως εἰς τὴν θείαν ἀλήθειαν καὶ ἐφαρμογῆς αὐτῆς
ἐν τῇ ζωῇ.

— III —

ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ (*)

Γ'. Εὐρεῖα χρησιμοποίησις τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου.

Ἐτερον σπουδαῖον χαρακτηριστικὸν τοῦ συγχρόνου Ἱερα-
ποστολικοῦ πνεύματος εἶναι ἡ εὐθεῖα χρησιμοποίησις τοῦ λαϊκοῦ
χριστιανικοῦ στοιχείου. Εἰς παρελθόντας ἐποχὰς ἐθεωρεῖτο διὰ
μόνον οἱ Κληρικοὶ ἔπρεπε νὰ ἀσκοῦν τὴν κατίχησιν καὶ τὴν
ὅλην διδακτικὴν ἐργασίαν τῆς Ἐκκλησίας. Σήμερον δημοσὶ τὸ
λαϊκὸν χριστιανικὸν στοιχεῖον χρησιμοποιεῖται εὐδούτατα εἰς ὅλους
τοὺς τομεῖς τῆς χριστιανικῆς δρᾶσεως. Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀφ’
ἔνδος μὲν μία ἀναγνώρισις τῶν δικαιωμάτων καὶ τοῦ ρόλου, τὸν
διποῖον εἶχον πάντοτε τὰ λαϊκὰ μέλη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἴδιως
κατὰ τοὺς ποώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀφ’ ἐτέρου δὲ καὶ
μία ἀνάγκη τῶν συνθηκῶν, τὰς δόπιας ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ
σύγχρονος χριστιανิกὴ δρᾶσις, διότι, ὡς ἔχει ἡ πλοκὴ τῆς σημε-
ρινῆς κοινωνίας, ὑπάρχουν ἐν αὐτῇ τομεῖς, διότου ὁ Κλῆρος δὲν
δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ ἡ νὰ ἀσκήσῃ μίαν ἀποτελεσματικὴν ἐπί-
δρασιν. Μία μεγάλη ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότης τοῦ Καθο-
λικισμοῦ ἔχαρακτήριζε πρὸ δλίγων ἀκόμη ἐτῶν ὡς ἔξῆς τὸν ρό-

(*) Συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ σελ. 97.

«Πᾶς οὖν διστις ὅμοιογάγησῃ ἐν ἐμοὶ ἐμπροσθεν τῶν ἀγθρώπων, ὅμοιο-
γῆσω κάγὼ ἐν αὐτῷ ἐμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

(Ματθ. i' 32)

λον, τὸν δποῖον ἔχουν νὰ ἀσκήσουν τὰ λαϊκὰ χριστιανικὰ μέλη εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον. «Οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι τῶν ἐργατῶν θὰ εἶναι πάλιν ἀπὸ ἐργάτας. Καὶ οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι τοῦ βιομηχανικοῦ καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου θὰ εἶναι πάλιν οἱ βιομήχανοι καὶ οἱ ἐμπόροι.» Ἀλλωστε δὲν πρόκειται ἐδῶ πάντοτε περὶ δράσεως διὰ τοῦ κηρύγματος. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις τοῦ σημερινοῦ κόσμου δὲν δυνάμεθα ἡ δὲν πρέπει νὰ κηρύσσωμεν τὸν Χριστόν. Χρειάζεται περισσότερον νὰ Τὸν παρουσιάζωμεν ζῶντα καὶ ἐνεργοῦντα διὰ τῶν ἐργατῶν καὶ οὐχὶ διὰ τῶν λόγων. Τὸ τοιοῦτον ὅμως προϋποθέτει ἀνθρώπους (ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κλήρου), οἱ δποῖοι θὰ ἀφιερώσουν τὴν ζωὴν των εἰς ἐργα, τὰ δποῖα θὰ εἶναι μία πραγματικὴ «μαρτυρία» τοῦ Χριστοῦ ἑκεῖ, ἔνθα οἰαδήποτε ἄλλη εὐαγγελικὴ δρᾶσις εἶναι ἀδύνατος. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀρκετοὶ ιερεῖς τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀρκετοὶ ἐπίσης πάστορες τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἐργάζονται ἡδη ἀπὸ ἑτῶν ὡς ἀπλοὶ ἐργάται εἰς τὰ διάφορα μεγάλα ἐργοστάσια καὶ συμμερίζονται τὴν ἐργατικὴν ζωὴν εἰς δλην τὴν τραχύτητα καὶ τὰς στερήσεις αὐτῆς. Ἀρκετοὶ ἐπίσης μοναχοὶ καὶ μοναχαὶ ἐργάζονται ὡς ἀσημοι κειρώναντες μεταξὺ τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου καὶ ἄλλοι μεταξὺ τοῦ ναυτικοῦ καὶ, ὡς ἐπληροφορήθην τελευταίως, ὑπάρχονταν ἀκόμη ἄλλοι, οἱ δποῖοι ἀκολουθοῦν παντοῦ τὰς κινουμένας νομάδας τῶν Ἀθηγάνων, χωρὶς νὰ κάμνουν οὐδεμίαν θεωρητικὴν κατήχησιν εἰς αὐτούς, ἀλλ᾽ ἀπλῶς ζοῦν τὴν χριστιανικὴν ζωὴν μεταξὺ αὐτῶν, ἀγαποῦν καὶ ἔχυπηρετοῦν τοὺς ἄλλους, καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ μόνον μέσον προπαγάνδας διὰ τὸν Χριστόν.

Βεβαίως πολλαὶ ἀπὸ τὰς μεθόδους, αἱ δποῖαι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν χριστιανικὴν δρᾶσιν τῶν χωρῶν τῆς σημερινῆς Εὐρωπῆς, ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὰς ἴδιαιτέρας συνθήκας, αἱ δποῖαι ὑφίστανται ἐν αὐταῖς. Πιθανὸν εἰς ἄλλους τόπους καὶ ὑπὸ ἄλλας συνθήκας νὰ χρειάζωνται ἄλλοι τρόποι ἐνεργείας ἐνὸς συγχρόνου εὐαγγελισμοῦ. Ἀλλ᾽ δπωσδήποτε παντοῦ χρειάζεται μελέτῃ καὶ κατανόησις τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν καὶ προσαρμογὴ τοῦ ιεραποστολικοῦ ἐργοῦ. Παρῆλθε πλέον ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, κατὰ τὴν δποίαν μία ἐκκλησιαστικὴ ἐγκύκλιος, ἡ ἔστω καὶ μία ὁραία ποιμαντορικὴ ἐπιστολή, κομιζομένη ἐντὸς ταχυδρομικοῦ φακέλλου ἔφθανε διὰ νὰ συγκινήσῃ. Ζῶμεν εἰς μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν δποίαν οἱ «ποιμένες» ὁφείλουν νὰ τρέξουν εἰς

«Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ δπίσω μου οὐκ ἔστι μου ἄξιος». (Ματθ. i' 38)

δόλας τὰς ἀτραποὺς τῆς ζωῆς, διὰ νὰ ζητήσουν καὶ νὰ «ποιμάνουν τὰ ἀρνία» τοῦ Ἀρχιποιμένος Χριστοῦ.

Παρίσιοι

Αρχιμ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

— II —

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ

Ἐγνωμόναμε διτὶ ἡ γωνία τῆς γῆς αὐτῆς, ἡ δόποια εἶναι ἡ πατούς μας ἔδοκυμάσθη πολλάς φοράς ἀπὸ συμφοράς ἐσωτερικάς καὶ ἔξωτερικάς, ἀπὸ ἐπιδομάς καὶ ἀλλεπαλλήλους δουλείας.

Ποδὸριγών δύμως ἐτῶν ἐγνωμόναμεν δῖοι προσωπικῶς παρομοίας δυσχερείας εἰς τὴν πραγματικότητα.

Ἡ τοικυμία τῆς φοβερᾶς κατοχῆς καὶ ἡ ἐπὶ μακρὸν διαρκέσασα ἀβεβαιότης ἔκαμαν, ὥστε ἀτομα, κοινωνίαι, συνήθειαι καὶ συστήματα, νὰ δεχθοῦν ἴσχυρὰ πλήγματα.

Ἄλιστερησεις τῆς κατοχῆς ἔκαμαν τιμίους ἀνθρώπους δῖοι τῶν τάξεων, ἀνδρας καὶ γυναῖκας, νὰ ἀναγκασθοῦν νὰ καταφύγουν εἰς μέσα, διὰ τὰ δόποια ἀλλοτε θὰ ἔφοιτον, διὰ νὰ οἰκονομήσουν δλίγην τροφὴν δι' ἑαυτούς, τοὺς περὶ αὐτούς, καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὰ παιδιά των.

Οἱ ἀνθρώποι, οἱ δόποιοι κατώρθωσαν νὰ ἔμφυγουν πολὺ στενὰ τὸν θάνατον ἐκ πείνης, καὶ ἀλλοι οἱ δόποιοι ἔξηλθον ὡς ἀναστάντες ἐκ νεκρῶν ἀπὸ τὰς φυλακάς, διοπούντες τὸν θανάτον μυριάζεις τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου, καὶ ἵδη ζοῦν ὡς ἐκ θαύματος μὴ γνωρίζοντες καὶ αὐτοὶ τὸ πῶς, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχουν ἀνεξίτηλα τὰ ἵχη τῶν παθημάτων των αὐτῶν, ὥστε εἰς πλεῖστα σημεῖα, καὶ αἱ πράξεις των καὶ αἱ ἐκδηλώσεις των καὶ ἡ ὅλη ζωὴ των πολὺ νὰ ἐπηρεάζωνται.

Ο καθεὶς ἔξη ἡμῶν, ὡς ἀτομον, καὶ δὲ λαός μας, ὡς σύνολον, ὑπέστημεν τόσα, ἐπάθαμεν τόσας ταλαντεύσεις, εἴδαμεν τόσας ἐλπίδας μας νὰ ναυάγοῦν, ὥστε συνέβη αὐτομάτως, διὰ τοῦ νοῦ καὶ τῶν συναισθημάτων, πλείστων ἐκ τοῦ λαοῦ μας, νὰ τεθοῦν ἐν ἀμφιβολίᾳ πολλὰ ἀξιώματα καὶ ἀρχαὶ, πρᾶγμα, τὸ δόποιον, καλῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων, οὐδέποτε θὰ ἐτολμᾶτο.

Ἐκτὸς δύμως τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ πόνου, αἱ διάφοροι ὑλιστικαὶ θεωρίαι, ἐκ τῆς ἄλλης πλευ-

«Μακάριός ἐστιν ὃς ἔάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.».

(Ματθ. 1α' 6)

οᾶς, τὰς δποίας διαδίδουν μετὰ φανατισμοῦ, καὶ κατὰ ὡργα-
νωμένον τρόπον οἱ δπαδοί των, ἐπενδεδυμένας συχνὰ καὶ μὲ πο-
λιτικὸν μανδύαν, καὶ διαδιδομένας ἐνίστε διὰ τῶν ἀρμάτων τῶν
πολιτικῶν κομμάτων, προκαλοῦν τὰ πάντα, καὶ θέτουν ἐν ἀμφι-
βόλῳ τὰ πάντα.

Δεδομένου μάλιστα ὅτι φροντίζουν νὰ ἴκανοποιοῦν τὰ κα-
τώτερα ἔνστικτα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ δποία χρῆσουν περιστολῆς
καὶ ὅχι ἴκανοποιήσεως, εὐρίσκουν ταχεῖαν διάδοσιν καὶ εὐκόλους
δπαδοὺς αἱ θεωρίαι αὐταῖ.

Οὕτω, λοιπόν, τὸ δρθόδρξον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας
ζῆ καθημερινῶς εἰς μίαν ἀσφυκτικὴν πνευματικῶς ἀτμόσφαιραν
καὶ ἀναπνέει καθημερινῶς, εἴτε τὸ θέλει εἴτε ὅχι, μολυσμένον
ἀέρα μὲ πλεῖστα δσα στοιχεῖα ἔνα πρὸς τὰς συνηθείας τὰς ἰδι-
κάς του καὶ οικιῶς ἀντίθετα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλη-
σίας του.

Μέγας λοιπόν, καὶ καθημερινὸς εἶναι ὁ κίνδυνος ὁ προερ-
χόμενος ἐκ τῆς ἔξαπλωσεως τῶν^ν ὑλιστικῶν αὐτῶν θεωριῶν καὶ
μαζὶ μὲ αὐτὸν δὲν ἥμπορει νὰ παροραμῇ καὶ ὁ κίνδυνος, ὁ
δποῖος προέρχεται ἀπὸ τὰς διαφρόσυς αἰρέσεις, δπως ἐπὶ παρα-
δείγματι ἀπὸ τὸν χιλιασμόν, δεδομένου μάλιστα ὅτι μεταπόλε-
μικῶς δὲν συναντοῦν τὰς δυσκολίας διαδόσεως αἱ προπαγάνδαι
αὐταῖ, τὰς δποίας ἀντιμετώπιζαν προπολεμικῶς.

Ἐπειτα ἀπὸ τὰς τόσας ταλαιπωρίας, ἡ ἐντὸς τῶν τόσον
ἰσχυρῶν, καὶ ἀντιθέτως ζεόντων ζωμάτων ζῶσα κοινωνία μας,
εὐρίσκεται, ὑπὸ τὰς εύνοϊκωτέρας προϋποθέσεις, αἱ δποίαι καθι-
στοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀδιαφόρους πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, τοὺς
κάνουν νὰ τὴν ἀφίνουν, βαθμηδὸν ἡ καὶ ἀποτόμως, νὰ κλείωνται
αἱ θύραι τῆς ψυχῆς των, διὰ τῶν δποίων συντελεῖται ἡ ἐπικοινω-
νία μὲ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ διδάγματά της, πρᾶγμα τὸ δποῖον
καταλήγει, ἀναγκαίως, εἰς τὴν τελέαν θρησκευτικὴν νέκρωσιν.

Εἶναι ἀκόμη γεγονὸς θλιβερότατον, ὅτι εἰς τὰ ζεύματα
αὐτὰ τῆς ὑλιστικῆς σκέψεως, τὰ δποία συνεπάγονται μίαν ἐντε-
λῶς ὑλιστικὴν ζωήν, ὀλιγάτερον ἀντιδρᾶ ἡ σύγχρονος νεο-
λαία μας. Ἡ νεολαία μας ἀπομικρύνεται σταθερῶς ἀπὸ τὴν
Ἐκκλησίαν σήμερον, εἰς ὅλην τὴν χώραν· καὶ αὐτὸ δίνεται πε-
ρισσότερον αἰσθητὸν εἰς τὰς ἐπαρχίας, δπου ἀντιλαμβάνεται τις
τὸ ἐκκλησίασμα τῶν ναῶν ἀραιόν, ἀλλ’ δπου θλίβεται τις βα-
θέως ἀπὸ τὴν παντελῆ ἐνίστε ἀπουσίαν τῆς νεολαίας ἀπὸ αὐτούς.

«Ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ
νηπίοις».

Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι πολὺ ἀνησυχαστικόν, ἐπειδὴ καὶ εἰς ἄλλα χριστιανικὰ κράτη τῆς Δύσεως παρετηρήθη τὸ ἵδιον φαινόμενον πολὺ πρὸν ἀπὸ ἑδῶ, ἐκεῖ δὲ ἡ κολούμησε τὴν κατάστασιν αὐτὴν τὸ φοβερὸν ἐπόμενον βῆμα, τὸ δποῖον εἶναι ἡ κατάστασις τὴν δποίαν βλέπει κανεὶς σήμερον εἰς τὰς χώρας αὐτάς, δηλαδὴ τὸ γεγονός τῆς ἀπωλείας τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἀπὸ τοὺς χριστιανούς.

Κατὰ βαθμιαῖον τρόπον ἥρχισεν δὲ κατήφορος ἐκεῖ, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θλιβερὰν πραγματικότητα σήμερον, νὰ βλέπῃ κανεὶς νὰ ὑπάρχουν ἔκατομμάρια ὅχι μόνον βεβαπτισμένων καὶ ἀδιαφόρων χριστιανῶν, ἀλλὰ ἀνθρώπων οἱ δποῖοι ἐγεννήθησαν ἀπὸ χριστιανούς γονεῖς, καὶ ζοῦν εἰς περιβάλλον, καὶ κοινωνίαν χριστιανικήν, οἱ δποῖοι δμως δὲν ἐβαπτίσθησαν ποτέ τους καὶ τοὺς δποίους προσπαθοῦν αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι νὰ τοὺς ἐκχριστιανίσουν ἐξ ὑπαρχῆς, δπως ἔκανε καὶ ἡ πρώτη Ἐκκλησία διὰ τοὺς εἰδωλολάτρας.

Πῶς δμως ἡμπτορεῖ νὰ ἔξασθαι λισθῆ, δτι ἡμεῖς θὰ ἐπιτύχωμεν, ὥστε νὰ κατορθώσωμεν νὰ ἀποστήσωμεν μίαν παρομοίαν θλιβερὰν ἔξελιξιν εἰς τὴν χώραν μας;

Βεβαίως, παρ' δτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔξασθαι λισθῆ μία τοιαύτη θλιβερὰ ἔξελιξι, εἶναι πάντως ὅχι τόσον εὔκολον νὰ λάβῃ ἑδῶ τὴν ἵδιαν βαρείαν μορφήν, τὴν δποίαν ἔλαβεν ἀλλαχοῦ.

Ἄπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν ἐπικίνδυνον νέφος, ἐπίσης, εἶναι ἡ ἐπιπολαιότης πλείστων ἀνθρώπων ἐκ τοῦ λαοῦ μας, οἱ δποῖοι μὲ εὐκολίαν σταυροκοποῦνται εὐλαβῶς διερχόμενοι ἔξωθεν Ἰ. ναοῦ, ἢ συναντώμενοι μὲ θρησκευτικὸν πομπήν, ἐνῷ μετὰ πάροδον δλίγων λεπτῶν, εἰς ἀντίθετον περίπτωσιν, εἶναι δυνατὸν οἱ ἵδιοι νὰ ἐκστομίσουν τὰς πλέον ἀνατριχιαστικὰς βλασφήμιος λέξεις.

Ἄλλοι δὲν γνωρίζουν τί ζητοῦν, καὶ γίνονται εὑκόλως θύματα φανατισμοῦ, δεισιδαιμονιῶν καὶ θρησκευτικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἡ παιδικὴ ἐγκληματικότης, τέλος, ἡ δποία τόσον ηὐεήθη τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ ἡ ἐπίσης αὔξησις τῶν διαλυομένων οἰκογενειῶν συμπληρώνουν τὴν δλην εἰκόνα, δπως αὕτη ἐξέρχεται μὲ δλα τὰ χαρακτηριστικά της ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τῶν ὑλιστικῶν ἀρχῶν.

«Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ δτι πρᾶξός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπτωσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν». (Ματθ. ια^ο 29)

“Ολη ή κατάστασις αυτή, δλους ἐμβάλλει εἰς σοβαρὰς σκέψεις καὶ διὰ τὴν βασικὴν ἀντιμετώπισίν της ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ ἐφημερίου, θὰ ἀσχοληθῶμεν εἰς προσεχὲς φύλλον τοῦ περιοδικοῦ μας.

·Αρχιμ.. ΠΑΝΤΕΛ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

————— || —————

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

(*Ἄλ πρὸς τὸν Ἐφημέριον ἀπενθυνόμεναι ἀποσταῖς τῶν ἀγαγγωστῶν τοῦ διαβιβάζονται πρὸς τοὺς εἰδικοὺς Καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ πρὸς ἄλλα ἀρμόδια διὰ τὴν ἀπάντησιν πρόσωπα, εὐάρεστούμενα νὰ συμβάλλονται εἰς τὸ ἔργον τῆς παρούσης στήλης.)*

Ἐρωτήσεις :

1) Χριστιανός, χυδαίως περιυβρίσας τὸν ἐφημέριον τῆς Ἔνοργίας του, δύναται νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν συγγνώμην του;

2) Ἐάν ιερεὺς τις ἔξι ίδιας ἀντιλήψεως γνωρίζῃ ὅτι χριστιανός τις ὑπέπεσεν εἰς ἀμάρτημα, κωλῦον αὐτὸν τῆς Ἅγίας Κοινωνίας καὶ τὸ δόποιον δὲν ἔξιμοιογάρθη, πρέπει νὰ τὸν ἐμποδίσῃ προσερχόμενον εἰς τὴν θείαν Μετάληψιν;

Κ. Δαγδός Οἰκονόμος
Ἐφημέριος Μακρυφάρακης Βόλου

3) Χριστιανός, ὑποπεσὼν εἰς πολλαπλᾶ θανάσιμα ἀμαρτήματα (φόνον, κλοπὴν κλπ.) καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἐπισκοπικὸν ἀφοιουσμὸν ἐμπεσὼν, ἀξιοῦται τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης;

·Ανώνυμος

Απαντήσεις :

1) Ἀσφαλῶς δχι. «Ἡ συνδιαλλαγὴ μετὰ τοῦ προσθληθέντος, εἴτε ιερεὺς εἰναις οὗτος εἴτε λαϊκός, ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν ἀπαραίτητον διὰ τὴν προσέλευσιν εἰς τὸ ἀγιάστατον Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ἐνταῦθα ἔχει ἐφαρμογὴν ἀπόλυτον τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου λεχθέν : «Ἐάν προσφέρης τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι δὲ ἀδελφός σου ἔχει τι κατά σοι, ἀφες ἔκει τὸ δῶρόν σου ἐμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου» (Ματθ. ε' 24).

2) Τὸ θέμα παρουσιάζει τὰς ἔξῆς τρεῖς ἀπόψεις :

α) Ἐάν τὸ ἀμάρτημα εἰναις ἀναμφισθῆτως δημοσίᾳ γνωστόν, προξε-

«Ο γάρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἔστι.

(Ματθ. ια' 30)

νῆσαν οὕτω δημόσιον σκάνδαλον (φόνος κλπ.), δὸς ιερεύς ἔχει υποχρέωσιν νὰ τὸν ἐμποδίσῃ διποδήποτε.

β) Ἐὰν τὸ ἀμάρτημα περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ Ιερέως ἐκ τῆς ἐξουμολογήσεως ἀλλού προσώπου (π. χ. συνενόχου), δὲν δύναται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, διὰ νὰ μὴ παραδιασθῇ τὸ ἀπόρρητον τῆς ἐξουμολογήσεως, τὸ δοποῖον πρέπει πάσῃ θυσίᾳ νὰ τηρηται. Ἡ ποιμαντική του σύνεσις θὰ τὸν διδηγήσῃ τίνι τρόπῳ θὰ ἐνεργήσῃ, ώστε νὰ τὸν φέρῃ εἰς συναίσθησιν καὶ νὰ τὸν διδηγήσῃ εἰς τὸ ἐξουμολογητήριον.

γ) Ἐὰν δῆμος ἔχει ἀμέσου ἀντιλήψεως εἶναι γνωστὸν τὸ ἀμάρτημα, διψειλει δὲν δὸς ιερεὺς ἐγκαίρως νὰ τὸν συναντήσῃ, διὰ νὰ τὸν φέρῃ εἰς συναίσθησιν καὶ μετάνοιαν, ἀνευ τῆς δοποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ Ἀγία Μετάληψις, διὰ νὰ μὴ δίδωται «τὰ ἄγια τοῖς κωσὶ ...».

3) Ἀπηγνητήσαμεν διὰ τοῦ ἀρθροῦ μας «Τὸ τελευταῖον ἐφόδιον», τοῦ δημητριευθέντος εἰς τὸ ὑπὸ ἀριθ. 8-9 τῆς 1-15 Ἀπριλίου φύλλον τοῦ «Ἐφημερίου», τοῦ δποίου συνιστᾶμεν τὴν προσεκτικήν μελέτην. Ο ἀφοριζόμενος πρέπει νὰ ἀρθῇ διπὸ τοῦ ἐπιβαλόντος αὐτὸν Ἐπισκόπου ἢ τοῦ διαδόχου του, συμφώνως πρὸς τὸν ΛΒ' κανόνα τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἐφ' ὅσον ὁ ἀφοριζόμενος ζητήσῃ τῆς Ἐκκλησίας τὴν συγγνώμην.

•Αρχιμ. Τιμ. Χαλόφτης

— II —

Ο ΓΕΡΟ-ΠΑΠΑΣ

Φεγγοβολεῖ δ τίμιος καὶ ἀστράφτει
καὶ δ σεβασμὸς δόλλευνο
τοῦ πλέκει τὸ στεφάνι τῆς ποιδ ἀκριβῆς
ἀνάμνησης καὶ εὐγνωμοσύνης.
Σὰν δωρικὴ κολώνα παραστένει
στὴ λογικὴ τὴν Ποίμνη
σὰν νικητής, χιλιόνικος
λουσμένος τὸ μῆδο τῆς εὐθύνης τ' ἀκριβὸ
ποὺ ἡ ἀρετὴ ἀναδείχνει
στὸν κόδιο τοῦτο τὸ φθαρτό.
Ἀπόκοσμα δὲν ἔξησε δ Λευτῆς
μήτε στοχάστηκε ποτὲ φιλασπισμὸ
τὴ χιλιοφλογοπύρωνη Ἀλήθεια
τὴν κοσμοσώστρα Ἀγάπη κήρυξε
στὸν ἄνθρωπο καὶ στὸ Θεὸ Χριστό.
Οἱ πράξεις του, τῆς καλωσύνης φωτοδέσμες,
ῦμος της ὁμορφιᾶς εὐλαβικός,
τὰ λόγια τ' ἄγια τοῦ Χριστοῦ μας φωτοπλήμυνδα,
φυθμοί, ποὺ κάνουν ὑψηλόφρονα τὸν ἄνθρωπο
καὶ ἀνυπόταχτο στὴν ἀμαρτία, Σταυραετό.

ΣΗΦΗΣ ΚΟΛΛΙΑΣ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΤΑΚΕ

**ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ "Η ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Εις τὸ Μητρόφον ἡσφαλισμένων τοῦ TAKE δύνανται γὰρ ἐγγραφῶσι κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Δ. αὐτοῦ Συμβουλίου τῇ αἰτήσει των (πραυτεικῶν) καὶ οἱ ἐφημέριοι τοῦ ὑπηρετοῦντες συγχρόνως εἰς τὴν κατωτέραν ἐκπαίδευσιν, ὡς καὶ οἱ συντάξιοι τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον (ἀμφότεροι) δὲν ὑπερέθησαν τὸ 70ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Οὗτοι ἀσφαλιζόμενοι ὑποχρεούνται εἰς τὴν καταβολὴν δύο διολοχήρων βασικῶν μισθῶν καὶ ἐνόπιοι ουμένου ἀσφαλίστρου 11 %, ἐπὶ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν (οἱ ἐν ἐνεργείᾳ δημοδιδάσκαλοι οὐχὶ ἐπὶ τοῦ λαμβανομένου ἡμίσεως βασικοῦ μισθοῦ ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῦ διολοχήρου τοιούτου).

Οὗτοι δύνανται ἐπίσης γὰρ καταστήσασι συντάξιμον καὶ τὴν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ TAKE (1-6-30) καὶ ἐφεξῆς ἐφημεριακὴν των ὑπηρεσίαν ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἀσφαλίστρου, ἐὰν ἔχειροτονθήσαν πρὸ τῆς 7 Δεκεμβρίου 1942, α) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεως 7 %, ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ (διολοχήρου) μισθοῦ των δὲ ἔκαστον ἀναγνωριζόμενον μῆνα, ἐντόκων δὲ πρὸς 6 %, ἐτήσιως, β) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς 1 %, ἀπὸ 1/7/47 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, ἐντόκων δὲ πρὸς 12 %, ἐτήσιως καὶ γ) ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας 2 %, μὲν ἀπὸ 1/7/51 ἕως 30/9/51, 3 %, δὲ ἀπὸ 1/10/51 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἐγγραφῆς των.

Οἱ χειροτονηθέντες μετὰ τὴν 7/12/42 θὰ καταβάλωσι διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς πρὸ τῆς ἐγγραφῆς των ὑπηρεσίας αὐτῶν τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω ἀσφαλίστρα δὲ ἔκαστον ἀναγνωριζόμενον μῆνα, μὲ τὴν διαφορὰν διὰ δ τόκος τοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων ἀσφαλίστρου θὰ είναι 12 %.

Ἡ ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς ἐπὶ τῆς αἰτίας ταύτης, δύναται κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου γὰρ γίνῃ εἰς 11 ίσας μηνιαίας δόσεις. Οὐκοθεν νοεῖται διὰ τὸν λογαριασμὸν αὐτῶν θὰ ἐκπεσθῶσι τυχόν γενόμεναι διὰ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων καρτήσεις ἀσφαλίστρων.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ TAKE ἐνέκρινε τὰς αἰτήσεις περὶ ἐγγραφῆς εἰς τὸ Μητρόφον ἡσφαλισμένων αὐτοῦ τῶν ἐξῆς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὑπαγομένων ἐφημερίων :

Ανδρικανοπούλου Ἀγρέου	Πύργου Ἡλείας	ἀπὸ	1/2/42
Παπαθεοδώρου Κων/γου	» » »	»	1/6/30
Πολυδώρου Παναγιώτου	Παναγιᾶς Δημητριάνης	»	1/8/51
Παπαθανασοπούλου Γ.	Πατρῶν	»	1/8/50
Κουλιανού Νομικοῦ	Καλύμνου	»	1/2/50
Μυριαλλάκη Γεωργ.	Ρόδου	»	1/2/50
Χαλκιδ. Πεδινού	Ολύμπου Καρπάθου	»	1/1/51
Βασιλάκη Στυλιανοῦ	Βροντάδου Χίου	»	1/10/47
Γαζετά Νικολάου	Πλανητέρου	»	1/1/51
Μπεζατή Δημητρ.	Στύλια Δωρίδος	»	1/10/50
Βέργου Σπυρίδωνος	Αθηνῶν	»	1/6/51
Τσόλα Νικολάου	Κοντοδεσπότη	ἀπὸ	1/6/51
Καμουζῆ Κων/γου	Βρυσοῦλες Γόρτυνος	»	1/8/51

Σημείωσις.—Εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θὰ δημοσιευθῶσιν δηηγήσαι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξ αγορᾶς προσ πηρεσίας τῶν ἡσφαλισμένων τοῦ TAKE.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ TAKE

Αναγνωρισθείσης τῆς ἀνάγκης τῆς αὐξήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς παρεχούμενου ἐφ' ἄπαξ βοηθήματος εἰς τοὺς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔξερχομένους μετόχους, τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ TAKE ἀπεφάσισε νὰ συχετισθῇ τὸ θέμα τούτο μὲ τὴν μελέτην τοῦ ὑπὸ σύνταξιν προϋπολογισμοῦ τοῦ Ταμείου.

* Ενεργίθη, συμφώνως τῷ ἀρχῷ 13 τοῦ Καταστατικοῦ, προσαύξησις κατὰ 50 % τῆς μηνιαίας βασικῆς συντάξεως τοῦ λόγῳ ἀνατηρίας συνταξιούχου τοῦ TAKE ἵερεως Ἰωάννου Οργάνου, ὡς πάσχοντος ἐκ πλήρους τυφλώσεως καὶ ἔχοντος ἀνάγκην ἐπιβλέψεως καὶ ἔξυπηρτήσεως παρ' ἑτερού προσώπου.

* Υπὸ τοῦ Δ. Συμβούλιον τοῦ TAKE ἀπεφασίσθη ἡ ἐνοποίησις τοῦ ἀσφαλίστρου εἰς 9 % τῶν ὑποχρεωτικῶν ἡσφαλισμένων, εἰς 11 % δὲ τῶν προαιρετικῶν ἡσφαλισμένων.

** Απονεμηθεῖσαι συντάξεις
καὶ ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς.*

Ιερεὺς Περικλῆς Κελέπης, Καραβίδια Φθιώτιδος : Σύνταξις δραχμαὶ 373.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Μαΐου 1952· ἐφ' ἄπαξ βοήθημα Ταμείου Ἀρωγῆς δραχ. 2.610.000.—Ιερεὺς Ἰωάννης Χαραλάμπους Παπαχοραλάμπους, Λεοντάριον Θεσσαλιώτιδος : Σύνταξις δραχμαὶ 373.000 μηνιαίως ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1952· ἐφ' ἄπαξ βοήθημα Ταμείου Ἀρωγῆς δραχμ. 2.620.000.—Ιερεὺς Δημήτριος Σταύρου Σοφιανός, Σκλήθρον Καστορίας : Σύνταξις δραχμαὶ 373.000 μηνιαίως ἀπὸ 1ης Μαΐου 1952· ἐφ' ἄπαξ βοήθημα Ταμείου Ἀρωγῆς δραχ. 2.630.000.—Ιερεὺς Δημήτριος Βασιλείου Κουτσογιάννης, Λεονίδιον Μαντινείας : Σύνταξις δραχ. 439.000 μηνιαίως ἀπὸ 1ης Μαΐου 1952· ἐφ' ἄπαξ βοήθημα Ταμείου Ἀρωγῆς δραχ. 2.590.000.—Μαρτία χήρα, Ιεροδιακόνου Ενδαγέλου Μονογυιοῦ, Ερμούπολις Σύρου : Σύνταξις δραχ. 318.000 μηνιαίως ἀπὸ 1ης Ιουνίου 1952· ἐφ' ἄπαξ βοήθημα Ταμείου Ἀρωγῆς δραχ. 2.640.000.

— || —

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἱδ. Δημήτριον Χριστοδούλου, Νερόμυλον : Δὲν δικαιοῦσθε, δυστυχῶς, ἔξαγορᾶς προϋπηρεσίας, ἐφ' ὅσον κατέστητε ηδη συνταξιοῦχος.—**Αἱδ. Ιωάννην Θεοδωρίδην, Γρεβενά :** Ἡ αἵτησί σας ἐλήφθη ὑπὲρ δψει καὶ ἐνεργοῦθη ἡ ἔξαγορά προϋπηρεσίας δύο ἑτῶν. Καὶ ἀντὰς θὰ λάβετε καὶ ἔγγοραφον εἰδοποίησιν παρὰ τοῦ TAKE.—**Αἱδ. Γεώργιον Γαρδικιώτην,** "Αστρος : Δὲν δύνασθε νὰ ἔξαγοράσετε μελλοντικὴν ὑπηρεσίαν. Εἰς τὸ TAKE εἰσθε ἡσφαλισμένος ἀπὸ 1/9/38 καὶ ὁφείλετε τὰ μέχοι 31/3/42 ἀσφάλιστρά σας, διτρα σήμερον ἀνέρχονται εἰς δραχ. 1.200.000. Πρὸς τακτοποίησιν τοῦ φανέλλου σας καὶ λῆψιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ σας βιβλιαρίου, πρέπει νὰ ἀποστείλητε εἰς τὸ TAKE ἀντίχραφα κεκυρωμένα παρὰ τῆς Ι. Μητροπόλεως α) τοῦ χειροτονητηρίου σας, β) τοῦ ἀρχικοῦ σας διοικισμοῦ καὶ γ) τυχὸν μεταθέσεών σας· ἐπίσης πιστοποιητικό τῆς κοινότητος περὶ τῆς ἡλικίας σας καὶ τῆς οἰκογενειακῆς σας καταστάσεως, ὡς καὶ δύο μικρὰς φωτογραφίας.—**Αἱδεσ. Οἰκονόμον Γρηγόριον Χερσοτίδην, Πολυπλάτανον Φλωρίνης :** Τὰ δύο πρῶτα ἔρωτήματά σας δὲν ἐπιδέχονται ἀπάντησιν γενικοῦ κόρους. Καὶ τὰ δύο ἀναφέρονται εἰς ζητήματα, ἐπὶ τῶν ὅποιων ἰσχύει διά-

φρος πρᾶξις εἰς διαφόρους Ἐπαρχίας· ἡ λύσις των εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου. Ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐρωτήματός σας εἶναι σαφῆς ἡ σχετικὴ διάταξις τῆς «Νεκρωσίμου, Ακολούθιας εἰς Κοσμικὸν» τοῦ Μεγ. Ἐνυχολογίου.— **Αἴδεσ. πρωτοπρ.** **Παντ. Τζερνιάν,** Χάσκα: Αὗτο γίνεται ἀπὸ μερικούς πόσις εὐκολίαν, ἵδιας δταν ἡ προσφορά δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν ἔξαγωγὴν τῶν μεριδών· τὸ δρῦδόν, βεβαίως, εἶναι δια δριζεται εἰς τὴν σχετικὴν «διάταξιν τῆς Προσκομιδῆς» καὶ δὲν πιστεύουμεν δτι ἐδιδάχθη τὸ ἄντιθετον, ὃς δῆθεν ὁρθότερον. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φράση, ποὺ οἱ διδάσκαλοι φραστῶνται τὰς ἰδέας τῶν μαθητῶν. Βλέπετε δτι δὲν ὑπάρχει ζήτημα διὰ νὰ ἐπανέλθητε, δπως μᾶς προειδοποιεῖτε.— **Πανος.** **Τερρομόναχον Πολύκαστρον Καλάνην,** Κάτω Παναγίαν: Δὲν βλάπτει ποὺ τὸ ἔδος τῶν ἐρωτήσων καὶ τῶν ἀποριῶν, διι τούτα πλάπτει εἶναι ἡ Ισχυρογνωμοσύνη καὶ ἡ πείσμων ἐμπονή εἰς τὰ ἐσφαλμένα, τὴν δποίαν ἐπιδεικνύουν τινές. Ἐπὶ τῶν ἀποριῶν σας θὰ ἔχετε προσεχῶς τὴν ἀπάντησιν.— **Αἴδεσ. Γαβριὴλ Τσιλάκην,** Στρογγυλοβούνια Μεσολογγίου: Εἰς τὸ Τυπικὸν δριζεται πότις ἔξερχεται ὁ ἴερες καὶ ἵσταται πρὸ τοῦ ἵ. κονθοντοῦ τοῦ Ἐπιταφίου εἰς τὸ δρῦδον τοῦ Μεγ. Σαρβάτουν οὐδεὶς λόγος συντρέχει νὰ γίνῃ δλλως.— **Αἴδεσ. Νικόλ. Βασιλάκην,** Κάψαλο **Αργιτσ.** **Αἴδεσ. Παναγ. Σινόποντον,** Τούποιν: Ζητηθέντα βιβλία ἐστάλησαν.— **Αἴδεσ. Παναγ. Σκιτζάκον,** Λάγιαν Λακωνίας: Υπάρχουν καὶ οἱ προτιμῶντες νὰ εἰδοποιεῖται ὁ ψάλτης καὶ ἄλλον τρόπον. Καὶ διὰ τὸ ζήτημα, ποὺ ἐρωτάται, καὶ διὶ ἄλλας τινὰς λεπτομερείας τῆς φ. λειτουργίας ὑπῆρχον ἀνέκαθεν διαφοραὶ κατὰ τόπους, διότι τὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα «ειλήμαρια» δὲν περιεῖχον τίποτε ἄλλο, πλὴν τῶν εὐχῶν.— **Αἴδεσ. Δ. Παρασκευόποντον, Θάνα:** Ελάφομεν καὶ τὴν νεωτέραν ἐπιστολήν σας, ἀλλ’ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ «Ἐφημερίου» τὸ ζήτημα ἔληξε· τὰ περαιτέρω ἀποτελοῦν θέμα διοικητικῆς ἐνεργείας, ητοις ἔκρεμεται τῆς ἀρμοδιότητος μας.— **Αἴδεσ. Κωνστ. Ζουμπουνάκην,** Συνέαν Μοΐάων (Λακωνίαν): Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ὀραίαν ἐπιστολήν σας περὶ τοῦ ἔργου τοῦ «Ἐφημερίου». Ὡς πρὸς τὴν εὐλογίαν τοῦ ἴερέως κατὰ τὴν ἐκφράνσιν τοῦ «Ἡ λόρδος τοῦ Κυρρίου ήμων...», τὸ συγνηδέστερον εἶναι νὰ γίνεται διὰ τοῦ «Ἄρεος». Τὸ Σταυρὸν τῆς εὐλογίας χρησιμοποιοῦν δικαιωματικῶς οἱ Αρχιερεῖς, κατά τινας δὲ δὲν ἐπιτρέπεται τον καὶ ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς. Ἐπὶ ζητημάτων τοιούτων, ἐπὶ τῶν δποίων διχάζονται αἱ γρῦψαι καὶ δὲν ὑπάρχει μία δμούδιμοφος πρᾶξις παντού, δρῦδεσσον εἶναι νὰ ζητῇ δ. Ι. Κλήρος τὴν γνώμην τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου.— **Αἴδεσ. Ιωάν. Στειειανάκην,** Μόνιαν **Ιεραπέτρας** (Κρήτης): Εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλοὺς περὶ τοῦ «Ἐφημερίου» λόγους σας. Μᾶς ἐκταίησει ἡ συμπεριφορά τοῦ ὑπαλλήλουν, ὅτις ἐπὶ σκοπῷ προπαγαγδιστικῷ, ἀναμφιβόλως, ἥθλησε νὰ σᾶς «παγιδεύῃ» ἐν λόγοις. Πρόκειται περὶ γνωστοτάτουν ἐπιχειρήματος τῶν Προτεσταντῶν, εἰς τὸ δρῦδον ἔχει δοθῆ ἡ προσήκουσα ἀπάντησις ἀπὸ δλους τοὺς δρῦδούς εοντας ἀρμηνευτάς. Περὶ τούτου θὰ σᾶς γράψωμεν ταχυδρομικῶς,— **Αἴδεσ. Εμμ. Δασκαλάκην,** Μοίρας Καντονγίου (Ηράκλειον Κρήτης): Η **Αποστολική Διακονία** ἔχει ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον Οἰκοτροφεῖον διὰ τοὺς φοιτητάς (ἀρρενας) τῆς Θεολογίας, τὸ τῶν φοιτητιῶν κτίζεται μόλις τώρα. Διὰ τυχόν ὑπάρχοντα τίδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, δπον θὰ δύναται ἵσως νὰ εἰσαχθῇ ὡς οἰκότροφος, θὰ ἐρευνήσωμεν καὶ θὰ σᾶς πληροφορήσωμεν ἐγκαίδως.— **Αἴδεσ. Δημ. Δίμον,** ἐφημέριον **Αγ. Γεωργίου Ξυλοπούλεων**: Ο ἔκτος βαθμὸς ἔξ αιματος δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα γάμου μετὰ τὴν δημοσίευσιν ταῦ νέον **Αστικόν Κώδικον**. Λόγο ποῶτοι ἔξαδελφοι δύνανται νὰ νυμφευθοῦν διο ἀδελφάς δ βαθμὸς εἶναι ἐβδομάς ἔξ ἀγγιστείας. **Εβδομός** βαθμὸς ἔξ ἀγγιστείας εἶναι καὶ ἡ τρίτη περίπτωσί σας.

ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΕΑΙ ΜΙΑΣ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ή εν Ν. Πύργῳ Ιστιαίας (Εύβοίας) ιερατική οίκογένεια Μαλαντάρα : Ό αιδεσ. Κωνστ. Ι. Μαλαντάρας (εις τὸ μέσον), δ υἱός του αἰδεσ. Ιωάν. Κ. Μαλαντάρας (δεξιὰ) καὶ δ ἔγγονός του αἰδεσ. Κωνστ. Ιω. Μαλαντάρας (άριστερά). Ή φωτογραφία ἐλήφθη μετά Συλλείτουργον τελεσθὲν ὑπ' αὐτῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Ο Ἐφημέριος» στέλλεται δωρεάν πρὸς δλους τὸν συνδρομητὰς τῆς «Ἐκκλησίας», τῆς δποίας ἀποτελεῖ παράρτημα.

Παρακαλοῦνται οἱ εὐλαβέστατοι Προεσβύτεροι καὶ Διάκονοι, δπως ἀπευθύνωσιν εἰς τὸν «Ἐφημέριον» πᾶσαν ἐρώτησιν ἢ ἀπορίαν των σχετικὴν πρὸς τὸ λειτουργημά των, ἵνα λάβωσιν ἐν καιρῷ τὰς ἀπαντουμένας ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτοῦ.

Σημείωσις: Λι' δ, τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον: Πρὸς τὸν Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖον, Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ιασίου 1, Ἀθήνας (τηλέφ. 72.112).